

Men Loven kan vel i det store og hele ikke være synderlig anderledes. Dog vil jeg tillade mig at spørge den højtærede Minister, om der ikke alligevel kunde laves en Ændring i § 4. Der staar i første Linie: „Finansministeren bestemmer, efter forud indhentet Erklæring fra Kreditforeningens Bestyrelse, hvilken Rente de i den særskilte Afdeling“ o. s. v. Der er altsaa slaaet fast ved Loven, at Finansministeren forud skal indhente Erklæring fra den vedkommende Kreditforenings Bestyrelse. Men nu vide vi jo alle, at man kan godt afæske en Erklæring hos en Autoritet og bagefter tage Hensyn til den, om man vil, og lade være, om man vil; fordi man faar en Erklæring, er man ikke forpligtet til at rette sig efter den. Jeg vil derfor spørge den højtærede Minister, om han vilde have noget imod, om der i Stedet for „efter forud indhentet Erklæring“ kom til at staa „efter Aftale“. Det kan nok siges — men jeg er ikke sikker paa, at det praktisk er rigtigt —, at det kan ikke gøre de vedkommende Foreninger noget, hvordan Renteforholdet er med de Obligationer; men det kan det alligevel, og derfor forekommer det mig rigtigst, at der ikke alene skal *indhentes Erklæring* fra Direktionerne, men at man ogsaa skal *slutte Aftale* med dem og se at blive enig med dem om, hvordan det skal ordnes.

Ja, det er egentlig den eneste Bemærkning, jeg for mit Vedkommende har at gøre til Sagen, i alt Fald ved første Behandling. Jeg vil slutte med det samme, som jeg begyndte med at sige, at Hovedslaget er slaaet i Fjor, og jeg kan ikke se andet, end at vi blive nødte til at have en saadan Lov, selv om Kreditforeningerne eller de Ministerier, der have med denne Sag at gøre — det er jo baade Landbrugs- og Finansministeriet — ere enige om, at det slet ikke er saa rart at komme ind paa den Vej, her er Tale om. Nogen særlig varm anbefaling kan jeg ikke yde Sagen.

Berntsen: Da jeg som Medlem af Bestyrelsen for en af de her omhandlede Husmandskreditforeninger har haft den Ære at deltage i flere af de Forhandlinger, der ere gaaede forud for dette Lovforslags Fremkomst, kan jeg tiltræde Forslaget i alt væsentligt og vil anbefale det til at nyde velvillig og hurtig Fremme her i Tinget. Som allerede antydet af den første ærede Taler, er dette Forslag nøje overensstemmende med, hvad der er forudsat

i Loven om Jordlodder til Statshusmænd, som den blev vedtagen i Fjor. Fremgangsmaaden ved disse Laan vil jo altsaa i Fremtiden blive den, at hver af disse Statshusmænd kommer til at udstede 2 Panteobligationer for det Laan, de oppebære, nemlig en Panteobligation for de først prioriterede $\frac{3}{5}$ af Laanesummen og en Panteobligation for de sidst prioriterede $\frac{2}{5}$ af Laanesummen. Den første af disse Panteobligationer, for de $\frac{3}{5}$ af Laanesummen, vil efter dette Lovforslag blive tiltransporteret den vedkommende Husmandskreditforening, som derefter udsteder en Kasseobligation for et tilsvarende Beløb; men da Husmændene jo i alle Tilfælde ifølge Loven kun skulle svare 3 pCt. i Rente, og Kasseobligationsrenten sikkert, i alt Fald i Øjeblikket, vil komme til at udgøre 4 pCt., saa er der en Difference, og denne Difference kommer Statskassen altsaa til at tilsvare de vedkommende Husmandskreditforeninger.

Den sidste ærede Taler antydede, at dette Spørgsmaal har ikke været forelagt Repræsentantskaberne for de vedkommende Kreditforeninger, men jeg ser heller ikke, at disse Repræsentantskaber ville faa synderligt med denne Sag at bestille, idet det kun er Bestyrelserne, der komme til at administrere disse Laaneforhold. Statshusmændene blive jo ikke solidarisk ansvarlige med Husmandskreditforeningernes øvrige Interessenter, lige saa lidt som de faa Andel i Reserve- og Administrationsfond, men jeg er enig med den sidste ærede Taler i, at det er vist ikke ganske heldigt, at det alene kan afgøres af Finansministeren, hvor stor Renten af Kasseobligationerne skal være. Det er rigtigst, som af den ærede første Taler anført, at Lovforslagets § 4 gaar ud paa, at det er Finansministeren, der bestemmer Størrelsen af Kasseobligationernes Rente efter forud indhentet Erklæring fra Kreditforeningernes Bestyrelse, men dette er efter min Formening ikke tilfredsstillende. Det forekommer mig, at Finansministeren i dette Tilfælde ikke bør have Ret til at bestemme Renten af Kasseobligationerne uden efter Overenskomst med de vedkommende Bestyrelser for Husmandskreditforeningerne, idet det dog let kunde tænkes, at en forandret Rente af disse Obligationer kunde trykke Kurserne for Husmandskreditforeningernes egne Obligationer, og det er det, man skulde forhindre. For Resten haaber jeg ogsaa, at Regeringen ikke vil gøre noget, der er Husmandskreditforeningernes Bestyrelse imod paa dette Felt saa lidt som paa andre, men det var dog mere betryggende,